

การศึกษาสมรรถภาพของครุฑวิชัย

นางประภารัตน์ มีเหลือ

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540**

ISBN 974-637-302-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

J17 601400

A STUDY OF COMPETENCIES OF RESEARCHER TEACHERS

Mrs. Praparatt Meeler

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education in Educational Research

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-637-302-1

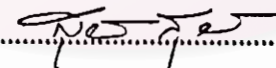
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสมรรถภาพของครุฑนักวิจัย
โดย นางประภารัต มีเหลือ
ภาควิชา วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม

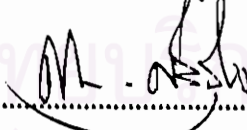
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. คิเรก ศรีสุโข)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ศิริเดช สุขชีวะ)

ประกาศ มีเหลือ : การศึกษาสมรรถภาพของครุนักวิจัย (A STUDY OF COMPETENCIES OF RESEARCHER TEACHERS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม, 157 หน้า.

ISBN 974-637-302-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถภาพที่จำเป็นของครุนักวิจัยและองค์ประกอบของสมรรถภาพครุนักวิจัย กรอบโครงสร้างและรายการสมรรถภาพของครุนักวิจัยได้ถูกกำหนดจากเอกสาร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของโครงสร้างและรายการสำคัญของสมรรถภาพของครุนักวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ 15 คน จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของครุนักวิจัยซึ่งเป็นครูที่มีตำแหน่งเป็น อาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจำนวน 348 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ สกัดองค์ประกอบแบบภาพพจน์ และหมุนแกนองค์ประกอบแบบออโรคอนอดด้วยวิธีแวนิแมกซ์

ข้อค้นพบมีดังนี้

1. จากการสอบถามครุนักวิจัย พบว่า รายการสมรรถภาพครุนักวิจัยที่สำคัญและจำเป็นมากที่สุดในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จ 10 รายการแรก คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร สามารถวิเคราะห์ห้วงนิจปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของนักเรียนได้อย่างถูกต้องตามความเป็นจริง มีความซื่อสัตย์และซื่อตรงในทางวิชาการ เป็นนักอ่าน มีความละเอียดรอบคอบ ทำงานเป็นระบบ มีใจกว้าง รับฟังและเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น ศึกษาเอกสาร ตำรา และสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพครูอยู่เสมอ มีความคิดอิสระริเริ่มและสร้างสรรค์ และมีศรัทธาต่อการวิจัย

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า สมรรถภาพที่สำคัญมี 7 องค์ประกอบ เรียงลำดับ คือ ด้านความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัยและการดำเนินการวิจัย ด้านทักษะในการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและคุณธรรมของครู ด้านทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านความสามารถในการประเมินผลการเรียนรู้และการใช้ข้อมูลข่าวสาร และด้านความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อความรู้ โดยที่องค์ประกอบทั้ง 7 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของสมรรถภาพของครุนักวิจัยได้ร้อยละ 57.70

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C840418 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH
KEY WORD:COMPETENCIES / RESEARCHER TEACHERS / RESEARCH

PRAPARAT MEELER : A STUDY OF COMPETENCIES OF RESEARCHER TEACHERS.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUWATANA SUWANKETNIKOM ,Ph.D. 157 pp.

ISBN : 974-637-301-1

The purposes of this study were to investigate the essential competencies and factor components of researcher teachers. The structure and lists of the researcher teachers' competencies were developed from a documentary study and were tested by 15 experts. Then, a questionnaire asking about the essential of the competencies were sent to 348 researcher teachers under the office of National Primary Education Commission. Data were analyzed by the procedure of factor analysis using image and varimax rotation method.

The research results were as follow:

1. The 10 most essential competencies of researcher teachers were concerning about : knowledge in subject , knowledge and used in curriculum , ability in analyzing students' problems , honesty , active reader , systematic , opened minded person , academic mined, creative thinging and having a good faith in research .

2. Results from the factor analysis indicated that these were 7 factors.They were knowledge and abilities in research methodology and procedure, development learning and teaching skills , researcher ethics, teachers' personality and moral , data collection skills , abilities in learning evaluation and using information , and abilities in analyzing and synthesizing knowledge. The 7 factors accounted for 57.70 percents of the total variance of researcher teachers' competencies.

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์.....

สาขาวิชา..... ศึกษาศาสตร์.....

ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต..... อรุณรัตน์ อึ้งน้อย

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งทางด้านวิชาการและวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ตลอดจนเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่มีตำแหน่งอาจารย์ 3 ท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณมารดา และทุกคนในครอบครัว ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียนแก่ผู้วิจัย และการที่ผลงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดีผู้ที่เป็นกำลังใจที่เคียงมามากคือ คุณประเสริฐ มีเหลือ และ ค.ญ วิรินยา มีเหลือ

ท้ายนี้ผู้วิจัยขออุทิศความเป็นประโยชน์จากงานวิจัย แต่คุณพ่อประจักษ์ ภูศรีรัมย์ ผู้ล่วงลับไปแล้ว

ประภารัต มีเหลือ

ผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	13
ขอบเขตของการวิจัย.....	13
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	15
ตอนที่ 1 ความหมายของ “การวิจัยปฏิบัติการ”, “สมรรถภาพ”, “สมรรถภาพครู”, “สมรรถภาพนักวิจัยทางการศึกษา”, “สมรรถภาพครูนักวิจัย”.....	15
ตอนที่ 2 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน.....	17
ตอนที่ 3 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพครู.....	26
ตอนที่ 4 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพ นักวิจัยทางการศึกษา.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพ ของครูนักวิจัยในชั้นเรียน	49
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากกรอบแนวคิด ในขั้นตอนที่ 1.....	51
ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาสมรรถภาพที่จำเป็นของครูนักวิจัย โดยการสอบถามครูนักวิจัย.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

ชั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพของครูนักวิจัย.....	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสมรรถภาพ	
ครูนักวิจัย.....	63
ผลการวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง.....	65
ผลการวิเคราะห์ระดับความจำเป็นของสมรรถภาพของครูนักวิจัย	74
ผลการวิเคราะห์รายการสมรรถภาพที่จำเป็นมากที่สุด.....	94
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพของครูนักวิจัย.....	105
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผลการวิจัย.....	120
ข้อเสนอแนะ.....	122
รายการอ้างอิง.....	123
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก.....	127
ภาคผนวก ข.....	128
ภาคผนวก ค.....	129
ภาคผนวก ง.....	133
ภาคผนวก จ.....	135
ภาคผนวก ฉ.....	144
ประวัติผู้วิจัย.....	157

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การเพิ่มเติมรายการสมรรถภาพ.....	54
2 การแยกประเด็นรายการสมรรถภาพ.....	55
3 จำนวนข้อคำถามในแต่ละด้าน จำนวนรายข้อ.....	58
4 จำนวนรายการของสมรรถภาพแต่ละด้าน.....	63
5 จำนวนและคำร้อยละจำแนกตามสถานภาพของครูนักวิจัยที่ตอบแบบสอบถาม....	65
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความจำเป็นของสมรรถภาพ ของครูนักวิจัยในด้านความเป็นครู.....	74
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความจำเป็นของสมรรถภาพ ของครูนักวิจัยในด้านความเป็นนักวิจัย.....	82
8 จำนวนครูนักวิจัยที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการสมรรถภาพ ที่สำคัญและจำเป็นอันดับที่ 1 - 5.....	94
9 องค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัยและการดำเนินการวิจัย....	106
10 องค์ประกอบด้านทักษะในการพัฒนาการเรียนการสอน.....	109
11 องค์ประกอบด้านจรรยาบรรณนักวิจัย.....	111
12 องค์ประกอบด้านบุคลิกภาพและคุณธรรมครู.....	112
13 องค์ประกอบด้านทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	113
14 องค์ประกอบด้านความสามารถในการประเมินผลการเรียนรู้ และการใช้ข้อมูลข่าวสาร.....	114
15 องค์ประกอบด้านความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อความรู้.....	115